

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

31/7
3.1 10/7/2012
Αθήνα 30-7-2012
Αριθμ. Πρωτ.:13

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
- Τμήμα Ερωτήσεων
✓ - Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Στήριξη καπνοπαραγωγικού κλάδου»

ΣΧΕΤ: 1. Η Ερώτηση 91/12-7-2012
2. Η Ερώτηση 282/20-7-2012
✓ 3. Η ΠΑΒ 77/26-7-12

Απαντώντας στα ανωτέρω που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Μ. Κόλλια – Τσαρουχά, Δ. Κυριαζίδης και Γ. Καλαντζής, σας πληροφορούμε τα εξής :

Ο καπνός, όπως και τα σιτηρά, το βαμβάκι, τα φρούτα και λαχανικά, αποτέλεσε ένα από τα βασικά ελληνικά προϊόντα, που στήριξε τις ελληνικές εξαγωγές, συμβάλλοντας σημαντικά στη διαμόρφωση πλεονάζοντος εμπορικού αγροτικού ισοζυγίου για τη χώρα μας.

Ωστόσο, όπως είναι γνωστό, ο καπνός εντάχθηκε στη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ κατά το 2004, μαζί με το βαμβάκι και το ελαιόλαδο τα λεγόμενα μεσογειακά προϊόντα, σύμφωνα με την οποία προβλέπονταν ότι, το 50% των κονδυλίων των άμεσων ενισχύσεων που αφορούσαν στους καπνοπαραγωγούς (ποσό 568,3 εκ €), μεταφέρονται από το 2010 για στοχευμένες δράσεις στο Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) υπέρ των καπνοπαραγωγικών περιοχών.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) σχεδίασε μια σειρά μέτρων στο πλαίσιο του ΠΑΑ για τους παραγωγούς που συνεχίζουν την παραγωγή καπνού αλλά και για τους παραγωγούς που επιθυμούν να αλλάξουν παραγωγικό προσανατολισμό.

Για την αναπλήρωση του απολεσθέντος εισοδήματος των καπνοπαραγωγών, οι δυνατότητες που παρέχονται στο πλαίσιο του ΠΑΑ υπέρ των περιοχών καπνοπαραγωγής, σε πρώην και νυν καπνοπαραγωγούς είναι οι ακόλουθες:

1. Μέτρο 214 «Γεωργο-περιβαλλοντικές ενισχύσεις»
Δράση 2.3 «Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στην παραγωγή καπνού»

Δικαιούχοι της δράσης μπορούν να κριθούν καπνοπαραγωγοί, που έχουν ενεργοποιήσει δικαιώματα καπνού το 2009 και καλλιεργούν καπνό, εφόσον εντάξουν την εν λόγω καλλιέργεια στο σύστημα της ολοκληρωμένης διαχείρισης, με βάση τις κατευθύνσεις και προδιαγραφές του προτύπου AGRO 2, τουλάχιστον για μια 5ετία. Επιπλέον αυτού, θα πρέπει να αναληφθούν και οι παρακάτω πρόσθετες υποχρεώσεις:

- Αμειψισπορά με ψυχανθή, τουλάχιστον στο 20% της επιλέξιμης έκτασης, για χλωρά λίπανση (το ψυχανθές κόβεται και μένει στο χωράφι καθ' όλη τη διάρκεια του έτους).
- Χειρονακτική απομάκρυνση ζιζανίων (στην καλλιεργούμενη έκταση με καπνό).
- Ακαλλιέργητο περιθώριο τουλάχιστον στο 5% της επιλέξιμης έκτασης.

Το ύψος ενίσχυσης ορίζεται περίπου σε 935 €/εκτάριο, ετησίως. Η εκδήλωση ενδιαφέροντος για τη δράση υλοποιείται με:

- Την 1η Πρόσκληση με συνολικές πιστώσεις τριάντα εκατομμύρια Ευρώ (30.000.000 €), η περίοδος υποβολής αιτήσεων της οποίας έληξε την 29η Ιουνίου 2012 και
- Τη 2η Πρόσκληση με συνολικές πιστώσεις δέκα εκατομμύρια Ευρώ (10.000.000 €) και περίοδο υποβολής αιτήσεων από τις 3 Σεπτεμβρίου 2012 έως τις 12 Οκτωβρίου 2012.

Οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν την υποχρέωση για μια πενταετία, να έχουν αρχίσει τις δεσμεύσεις της δράσης από την 15η Οκτωβρίου 2011 για την 1η Πρόσκληση και από την 15η Οκτωβρίου 2012 για τη 2η Πρόσκληση. Προκειμένου να μπορέσουν οι δικαιούχοι να πληρωθούν για το πρώτο έτος εφαρμογής (2011), θα πρέπει να δηλώσουν στην Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης του 2012 τα αγροτεμάχια, στα οποία εφαρμόζουν τη δράση.

2. Δράση 1.4 Αμειψισπορά με ξηρικές καλλιέργειες

Η δράση αφορά, κατά κύριο λόγο τους γεωργούς που έχουν σταματήσει την καπνοκαλλιέργεια. Δικαιούχοι της δράσης μπορούν να κριθούν γεωργοί, φυσικά και νομικά πρόσωπα, οι οποίοι έχουν ενεργοποιήσει δικαιώματα καπνού το 2009, εφόσον αναλάβουν την υποχρέωση για μια 5ετία, από την 15η Οκτωβρίου 2011, να αντικαταστήσουν αρδευόμενες καλλιέργειες (αραβόσιτο, βαμβάκι, μηδική) με ξηρική αμειψισπορά όπως περιγράφεται παρακάτω:

- σε ποσοστό 80% της επιλέξιμης έκτασης εάν η ποτιστική καλλιέργεια είναι αραβόσιτος,

- σε ποσοστό 65% της επιλέξιμης έκτασης εάν η ποτιστική καλλιέργεια είναι βαμβάκι,
- σε ποσοστό 70% της επιλέξιμης έκτασης εάν η ποτιστική καλλιέργεια είναι μηδική.

Ο προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 30 εκ €. Το ύψος ενίσχυσης ανέρχεται σε 600 €/εκτάριο ετησίως. Η περίοδος υποβολής αιτήσεων για τη δράση έληξε την 29η Ιουνίου 2012.

Προκειμένου να μπορέσουν οι δικαιούχοι να πληρωθούν για το πρώτο έτος εφαρμογής (2011), θα πρέπει να δηλώσουν στην ΑΕΕ του 2012 τα αγροτεμάχια, στα οποία εφαρμόζουν τη δράση.

3. Μέτρο 113: Πρόωρη συνταξιοδότηση καπνοπαραγωγών

Στόχος του μέτρου είναι η ενθάρρυνση των ηλικιωμένων καπνοπαραγωγών να αποχωρήσουν εντελώς από την ενεργό επαγγελματική δραστηριότητα με στόχο την ηλικιακή ανανέωση του αγροτικού δυναμικού και αύξηση του μεγέθους των νέων εκμεταλλεύσεων.

Το ύψος της ετήσιας αποζημίωσης για το δικαιούχο ορίζεται σε 6.000 ευρώ. Δικαιούχοι του Μέτρου μπορούν να κριθούν γεωργοί, αρχηγοί της οικογενειακής εκμετάλλευσης, εφόσον είναι γεννηθέντες από την 1η Μαΐου 1948 έως και την 1η Μαΐου 1951 και έχουν ενεργοποιήσει δικαιώματα καπνού κατά το έτος 2009.

Η πρόσκληση υποβολής αιτήσεων στο μέτρο έκλεισε στις 5 Μαΐου 2012. Στο μέτρο υποβλήθηκαν 31 προτάσεις από τις οποίες οι 28 είναι επιλέξιμες με συνολικό προϋπολογισμό 504.000 ευρώ. Προκειμένου να ενταχθούν οι 28 εν δυνάμει δικαιούχοι στο μέτρο θα πρέπει εντός προθεσμίας, που ολοκληρώθηκε στις 20 Ιουλίου 2012, να προσκομίσουν τα απαραίτητα έγγραφα με τα οποία θα αποδεικνύεται η μεταβίβαση της εκμετάλλευσής τους σε διάδοχο γεωργό.

4. Μέτρο 144: Στήριξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων, που βρίσκονται σε διαδικασία αναδιάρθρωσης λόγω μεταρρύθμισης Κοινής Οργάνωσης Αγοράς

Μέσω του μέτρου ενισχύονται γεωργοί, οι οποίοι το 2009 και το 2010, έχουν ενεργοποιήσει δικαιώματα προερχόμενα από καπνό, για να προβούν σε αναδιάρθρωση των εκμεταλλεύσεων τους, εντός ή εκτός γεωργίας. Δικαιούχοι της στήριξης, σύμφωνα με τον Καν. 73/2009, κρίνονται γεωργοί σε καπνοπαραγωγικές περιοχές της χώρας, οι άμεσες ενισχύσεις των οποίων έχουν μειωθεί από το 2010, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25%, σε σχέση με το έτος 2009.

Το μέτρο προκηρύχτηκε στις αρχές του 2011. Σε αυτό εντάχθηκαν τελικά 41.460 δικαιούχοι στους οποίους καταβλήθηκε η πρώτη ετήσια δόση το σύνολο της οποίας ανήρθε στα 94,5 εκ ευρώ.

Στο πλαίσιο της β' ετήσιας δόσης, υποβλήθηκαν περί τις 40.350 αιτήσεις, οι οποίες έχουν ελεγχθεί διοικητικά. Μέχρι σήμερα, έχουν καταβληθεί 53 εκ ευρώ σε 33.450 δικαιούχους, ενώ οι υπόλοιποι 6.900 θα πληρωθούν στις 8/8/12 με το συνολικό ποσό των 10 εκ ευρώ.

5. Μέτρο 121 «Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων» (Σχέδια Βελτίωσης)

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Μέτρου διατίθενται 135 εκ € για τις περιοχές καπνοπαραγωγής. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 18% της Δημόσιας Δαπάνης του Μέτρου. Οι εν δυνάμει δικαιούχοι του Μέτρου, στις περιοχές καπνοπαραγωγής, θα αξιολογηθούν βάσει ειδικής βαθμολόγησης, η οποία εκτός των υπολοίπων κριτηρίων του μέτρου, θα περιλαμβάνει επιπλέον βαθμολογική πριμοδότηση με βάση το ποσοστό μείωσης της αξίας των άμεσων ενισχύσεων, που προέρχεται από τη μείωση των δικαιωμάτων.

Το Μέτρο προκηρύχθηκε για όλους τους δικαιούχους του, (συμπεριλαμβανομένων των δικαιούχων σε καπνοπαραγωγικές περιοχές), με ημερομηνία λήξης της πρόσκλησης στις 20/7/2011. Οι δράσεις των Σχεδίων Βελτίωσης αφορούν εκσυγχρονισμό της γεωργικής εκμετάλλευσης ανεξάρτητα της καλλιέργειας καπνού σε αυτή.

6. Μέτρα του Άξονα 3 «Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας»

Τα μέτρα αφορούν τους γεωργούς, που επιθυμούν να σταματήσουν την καπνοκαλλιέργεια (ολικά ή μερικά) και να διαφοροποιήσουν το γεωργικό τους εισόδημα εκτός γεωργίας. Μπορούν να ασχοληθούν με τον αγροτουρισμό, να ιδρύσουν μικρές επιχειρήσεις κ.λπ. Ισχύουν όλες οι προϋποθέσεις των μέτρων 311, 312 και 313 του ΠΑΑ. Μέρος του προϋπολογισμού των Μέτρων του Άξονα 3, ύψους 53,3 εκ € διατίθεται στις καπνοπαραγωγικές περιοχές. Τα μέτρα έχουν προκηρυχθεί και η πρόσκληση έληξε την 1η Νοεμβρίου 2010.

Στην παρούσα φάση, ολοκληρώνεται η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης των Μέτρων του Άξονα 3. Σημειώνεται όμως ότι, δεν υπήρξε σχετικό ενδιαφέρον από τους καπνοπαραγωγούς.

Πέραν αυτών, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι με την αποσύνδεση των ενισχύσεων από το παραγόμενο προϊόν, οι γεωργοί είναι ελεύθεροι να καλλιεργήσουν ό,τι επιθυμούν, μεγιστοποιώντας την πρόσοδό τους. Με αυτό τον τρόπο, οι καπνοπαραγωγοί έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν το εισόδημά τους, είτε προέρχεται από τον καπνό είτε από άλλα προϊόντα, έχοντας εξασφαλίσει την επιδότηση από τα δικαιώματα και έχοντας μια πληθώρα αναπτυξιακών μέτρων σχεδιασμένων για την περιοχή τους, ώστε να στηριχθούν κατά την μεταβατική περίοδο ενδεχόμενης αλλαγής στις αγροτικές τους δραστηριότητες.

Αναφορικά με την τρέχουσα διαπραγμάτευση για την ΚΑΠ μετά το 2013, στο πλαίσιο της πρότασης της Επιτροπής, ο καπνός δεν συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των προϊόντων για τα οποία μπορεί να χορηγηθεί συνδεδεμένη ενίσχυση, διότι, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο καπνός αφενός έχει αποσυνδεθεί από το 2009 και αφετέρου γιατί η καλλιέργειά του δεν προσφέρει δημόσια αγαθά.

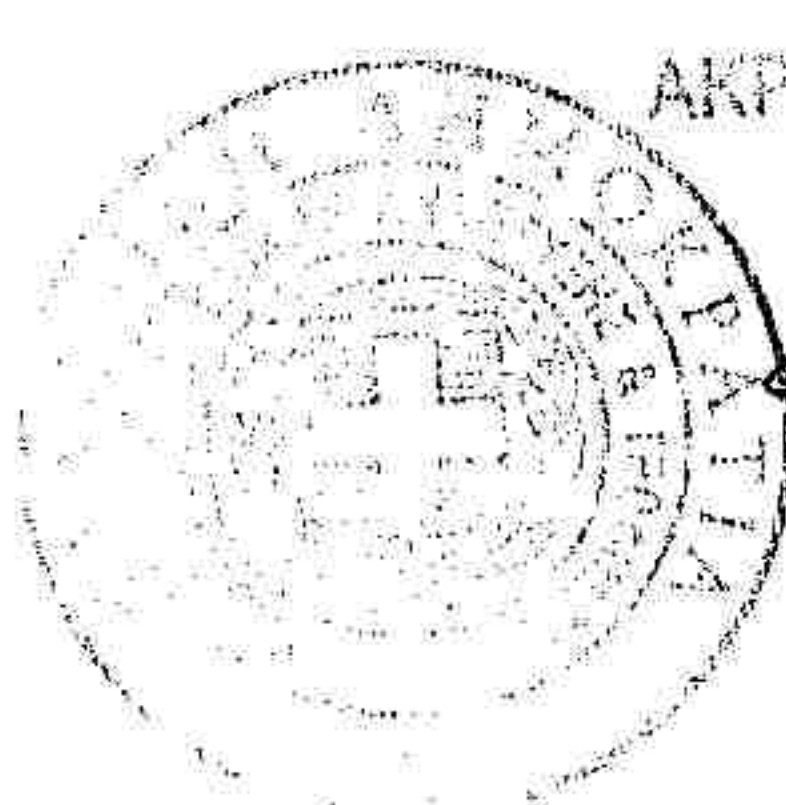
Ωστόσο, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, παρά το αρνητικό κλίμα που έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια για τον καπνό, για λόγους κυρίως δημόσιας υγείας αλλά και συνεκτικότητας της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής με τις άλλες κοινοτικές πολιτικές, διεκδικεί τη συμπερίληψη του καπνού, μεταξύ των προϊόντων που μπορούν να λάβουν συνδεδεμένη ενίσχυση.

Στο πλαίσιο άλλων παράλληλων διαπραγματεύσεων στην ΕΕ, το ΥΠΑΑΤ, διαμορφώνοντας συμμαχίες με άλλα καπνοπαραγωγικά κράτη-μέλη, επιδιώκει να εξασφαλιστούν βιώσιμες προοπτικές για τους Έλληνες καπνοπαραγωγούς.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά στην αναθεώρηση της Οδηγίας για τα Προϊόντα Καπνού (2011/37), η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ ταυτόχρονα διεξάγονται αντίστοιχες διαβουλεύσεις και σε επίπεδο Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καπνού, ένα προϊόν που συνδέεται με τη δημόσια υγεία αλλά και την αγροτική απασχόληση και τη βιομηχανία στη χώρα μας, επιδιώκει να επιλεγούν από την ΕΕ ρυθμίσεις, επιστημονικά τεκμηριωμένες, που θα ισορροπούν μεταξύ της προστασίας της δημόσιας υγείας αλλά και της εξασφάλισης δίκαιου και σταθερού βιοτικού επιπέδου για τους Έλληνες καπνοπαραγωγούς.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. Ρο... 23

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- Βουλευτή κα Μ. Κόλλια-Τσαρουχά
- Βουλευτή κ. Δημήτριο Κυριαζίδη
- Βουλευτή κ. Γιώργο Καλαντζή